

Nr B 32

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av viss kronan tillhörig mark m. m.

(1:a avd.)

Utredningen i ärendet återfinnes i det vid propositionen nr 140 till innevarande års förra riksdag fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 mars 1958. En redogörelse härför lämnas under respektive punkter i det följande.

1:o) **Överlåtelse av Säware övningsflygplats i Skaraborgs län.** I propositionen nr B 28 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 6 juni 1958, föreslagit riksdagen medgiva att till lantbruksnämnden i Skaraborgs län må överlätas Säware övningsflygplats, med i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 1 angivna undantag, mot en ersättning av 176 500 kronor.

Förslaget innebär överlåtelse till lantbruksnämnden i Skaraborgs län av Säware övningsflygplats (fastigheterna Säware 16¹ och 17¹ i Vinninga kommun), med undantag för byggnader och anläggningar jämte vissa tomt- och vägområden, för en köpeskilling av 176 500 kronor och på villkor i övrigt som framgår av ett i ärendet upprättat preliminärt köpeavtal.

Utvecklingen inom flygtekniken har medfört att vissa flygfält icke längre erfordras för sitt ändamål utan bör nedläggas. Ett av dessa fält är Säware övningsflygplats. Lantbruksnämnden i Skaraborgs län har anmält sig villig att i rationaliseringssyfte förvärva ifrågavarande mark, som omfattar cirka 87 hektar, för en köpeskilling av 176 500 kronor. Det erbjudna priset täcker ungefärligen det i fastighetsfonden för flygplatsen bokförda markvärdet, 185 800 kronor, minskat med värdet av den mark som kronan behåller.

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att till lantbruksnämnden i Skaraborgs län må överlätas Säware övningsflygplats, med i

propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 1 angivna undantag, mot en ersättning av 176 500 kronor.

2:o) **Försäljning av mark tillhörande Norra skånska infanteriregementets övningsfält.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 2 angivet område må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Förslaget innebär försäljning till Kristianstad av ett område om cirka 21 300 m² av stadsägorna nr 759, 761, 763 och 765 i Kristianstad jämte andelar i viss vägmark för en köpeskilling av 110 000 kronor. Staden avser att utnyttja området för bostadsbebyggelse.

Som motivering anföres, att anskaffningen av bostäder åt den försvarsanställda personalen i staden skulle underlättas, om kronan kunde överlåta mark till staden för exploatering. Det nu ifrågavarande området, som utgör del av Norra skånska infanteriregementets markinnehav, har vid företagen undersökning befunnits kunna avstås till staden. Därest försäljningen kommer till stånd har drätselkammaren i staden förbundit sig att under en tioårsperiod årligen ställa sex lägenheter i Kristianstad till försvarets bostadsförmedlings förfogande. Området har värderats och därvid åsatts ett värde av 110 000 kronor.

Utskottet. Då ifrågavarande område synes utan olägenhet kunna avstås av försvaret och då försäljningen kommer att underlätta bostadsanskaffningen för den försvarsanställda personalen i Kristianstad, har utskottet i likhet med departementschefen icke något att erinra mot att försäljningen genomföres.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 2 angivna området må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

3:o) **Markbyte mellan kronan och Kristianstads stad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att ett i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 3 angivet markbyte mellan kronan och Kristianstads stad får genomföras på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande bytet upprättat avtal.

Förslaget innebär, att kronan överlåter till Kristianstads stad ett område om cirka 2 600 m² av stadsägan nr 566 i staden med en å området

uppförd förrädsbyggnad. Staden överlåter till kronan ett antal lotter, tillhoppa omfattande cirka 21,8 hektar, i Araslövssjön inom Kristianstads stad. I mellangift erlägger staden till kronan ett belopp av 105 900 kronor.

Det ifrågavarande området av stadsägan nr 566 utgör del av Wendes artilleriregementes förutvarande s. k. norra kasernområde. Staden önskar förvärva området för att uppföra en transformatorstation samt för planerad utvidgning av ett vattenverk. Del av området arrenderas av staden. Varken området eller den inom området uppförda förrädsbyggnaden erfordras längre för försvaret. De lotter i Araslövssjön, som kronan önskar förvärva, utgöres av vattenområden och upplandningar vid sjöns östra strand och gränsar till Norra skånska infanteriregementets övningsfält. Förvärvet möjliggör ett bättre utnyttjande av övningsfältet. Det kronan tillhöriga området har åsatts ett värde av cirka 19 kronor för kvadratmeter eller i runt tal 50 000 kronor för hela området. Värdet av förrädsbyggnaden har uppskattats till 60 000 å 65 000 kronor. De staden tillhöriga lotterna i Araslövssjön har värderats till sammanlagt 6 100 kronor. Kronan och staden har kommit överens om att för det kronan tillhöriga området jämte byggnaden beräkna en köpeskilling av 112 000 kronor.

Utskottet har icke något att erinra mot att ifrågavarande markbyte kommer till stånd och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att det i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 3 angivna markbytet mellan kronan och Kristianstads stad får genomföras på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande bytet upprättat avtal.

4:o) **Ytterligare markbyte mellan kronan och Kristianstads stad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 4 angivet markbyte mellan kronan och Kristianstads stad får genomföras på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande bytet upprättat avtal.

Förslaget innebär, att kronan överlåter till Kristianstads stad ett område om cirka 23 350 m² av stadsägan nr 561 i Kristianstad jämte vissa å området uppförda byggnader. Staden överlåter till kronan ett område om cirka 100 m² av stadsägan nr 560 A i staden. I mellangift erlägger staden till kronan dels ett belopp motsvarande 3 kronor 30 öre för varje kvadratmeter varmed arealen av kronans bytesområde befinnes överstiga arealen av stadens bytesområde, dels ock ett belopp av 8 000 kronor för de i bytet ingående byggnaderna.

Det område som staden önskar förvärva utgör del av Wendes artilleriregementes förutvarande s. k. östra kasernområde. Staden avser att å om-

rådet uppföra ett ålderdomshem. Inom området finnes uppförda dels fem mindre byggnader för förråd m. m., vilka samtliga ingår i överlåtelsen, dels en större förrådsbyggnad och dels en regementets lägerkassa tillhörande mindre garagebyggnad. Varken markområdet eller de mindre förrådsbyggnaderna erfordras längre för försvarets behov. Den större förrådsbyggnaden, som alltjämt erfordras för förrådsändamål, skall på stadens bekostnad flyttas till annan plats. Det område som kronan förvärvar av staden är beläget invid artilleriregementets förutvarande östra kasernområde. Förvärvet avser att möjliggöra viss justering av gränsen mellan kronans och stadens områden på denna plats med hänsyn till att en kronan tillhörande byggnad visat sig skjuta in på stadens mark.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att det i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 4 angivna markbytet mellan kronan och Kristianstads stad får genomföras på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande bytet upprättat avtal.

5:o) **Försäljning av mark från Linköpings garnisons övningsfält.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 5 angivna områden av Linköpings garnisons övningsfält må försälas till Linköpings stad för en köpeskillning av 1 350 000 kronor och i övrigt på i huvudsak de villkor, som angivits i en rörande försäljningen upprättad promemoria.

Med skrivelse den 1 mars 1958 har försvarets fastighetsnämnd överlämnat en av fastighetsnämnden och drätselkammaren i Linköping gemensamt upprättad promemoria, dagtecknad den 18 och den 27 februari 1958, enligt vilken, under förutsättning av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i Linköping godkännande, till staden försäljes följande markområden av Linköpings garnisons övningsfält nämligen *dels* ett område om cirka 35 300 m² av stadsägan nr 2331 nordväst om det s. k. Brigadfältet (område A), *dels* ett område om cirka 335 000 m² beläget väster om Tinnerbäcken i östra delen av garnisonens övningsfält, utgörande delar av stadsägorna nr 2331 och nr 2333 (område B), *dels ock* vissa i anslutning till område A belägna områden om tillhoppa cirka 37 000 m² av stadsägan nr 2331 (områdena C). Den preliminärt överenskomna köpeskillningen utgör 1 350 000 kronor.

Områdena A och B avses att utnyttjas för bostadsbebyggelse, medan områdena C enligt föreliggande planer avses för gatu- och parkmark m. m. De för bostadsbebyggelse avsedda områdena beräknas kunna utnyttjas för bostäder åt cirka 4 000 personer. Med hänsyn till det bostadsbehov, som

föreligger för den vid garnisonen i Linköping anställda personalen, har i överenskommelsen intagits bestämmelse om att staden skall verka för att av de inom områdena A och B färdigställda lägenheterna tillhopa 250 erbjudes försvarets personal.

En förutsättning för försäljningen är, att annan mark kan inköpas som kompensation för de områden som avstås. Dylig mark skulle kunna erhållas genom utvidgning av garnisonens övningsfält åt söder och sydost. Kostnaderna för en sådan utvidgning har bedömts icke komma att överstiga den i överenskommelsen med drätselkammaren fastställda köpeskillingen, 1 350 000 kronor. Det belopp, som för närvarande bedömes erforderligt för att täcka kostnaderna för förvärv av kompensationsmark, uppgår till i runt tal 900 000 kronor.

Utskottet vill erinra om att riksdagens revisorer i sin år 1954 avgivna berättelse konstaterat, att Linköping vore en av de städer beträffande vilka ur bebyggelsesynpunkt allvarliga olägenheter skapats genom statens markinnehav inom densamma. I sitt utlåtande över revisorernas berättelse framhöll utskottet angelägenheten av att de sålunda aktualiserade markproblemen snarast bringades till en lösning. Med hänsyn härtill och då den nu föreslagna försäljningen även skulle underlätta bostadsanskaffningen för försvarets personal i Linköping, vill utskottet tillstyrka, att denna försäljning kommer till stånd. Liksom departementschefen förutsätter utskottet emellertid, att annan mark kan inköpas som kompensation för de områden, som avstås. Under anslaget till vissa markförvärv för armén på försvarets kapitalbudget har Kungl. Maj:t äskat medel för sistnämnda ändamål. Utskottet kommer framdeles under riksdagen att behandla detta förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 5 angivna områden av Linköpings garnisons övningsfält må försäljas till Linköpings stad för en köpeskillning av 1 350 000 kronor och i övrigt på i huvudsak de villkor, som angivits i en rörande försäljningen upprättad promemoria.

6:o) **Försäljning av mark tillhörande Smålands artilleriregementes kaserномråde.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att till Jönköpings stad må försäljas i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 6 angivna, för omläggning av riksväg 1 erforderliga markområden på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Förslaget innebär, att till Jönköpings stad försäljes vissa områden, sammanlagt omfattande cirka 46 000 m², av Smålands artilleriregementes kasernområde. Försäljningen sker för att möjliggöra omläggning av riksväg 1 genom Jönköping. Köpeskillingen utgör enligt avtalet 180 000 kronor. Härjämte skall staden såsom bidrag till kronans kostnader för flyttning av vissa byggnader, omläggning av vägar inom kasernområdet m. m. till kronan erlagga ett belopp av 1 635 000 kronor.

Bland de byggnader som beröres av vägomläggningen är en matinträttning som i flera år varit i behov av en genomgripande ombyggnad och modernisering. Med hänsyn härtill har fortifikationsförvaltningen funnit att i stället för flyttning av den gamla matinträttningen en helt ny sådan nu bör uppföras. Kostnaderna härför har beräknats till 1 500 000 kronor, varav försvaret bör belastas med 1 000 000 kronor till vilken summa kostnaderna för modernisering av den gamla matinträttningen bedömningsvis skulle ha uppgått. Departementschefen har för uppförande av ifrågavarande matinträttning beräknat medel för budgetåret 1958/59 på försvarets kapitalbudget under anslaget till vissa byggnadsarbeten för armén.

Utskottet. Det föreliggande förslaget, som föranletts av omläggning av riksväg 1 genom Jönköping, tillstyrkes. Bland de byggnader, som beröres av vägomläggningen, är en matinträttning, som i flera år varit i behov av en genomgripande ombyggnad och modernisering. Det har befunnits mest ändamålsenligt att i stället för flyttning av den gamla matinträttningen uppföra en helt ny sådan. Under anslaget till vissa byggnadsarbeten för armén på försvarets kapitalbudget ha medel äskats för en dylik nybyggnad. Utskottet kommer framdeles under riksdagen att behandla detta förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att till Jönköpings stad må försäljas i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 6 angivna, för omläggning av riksväg 1 erforderliga markområden på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

7:o) Försäljning av mark tillhörande Upplands signalregementes övningsfält. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att i propositionen nr 140 till årets förra riksdag under punkten 7 angivet markområde om cirka 368 000 m² må försäljas till Uppsala stad för en köpeskillning av 1 050 000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Förslaget innebär, att till Uppsala stad försäljes ett område i staden om cirka 368 000 m² tillhörande Upplands signalregementes övningsfält för en

köpeskilling av 1 050 000 kronor. Köpeskillingen är beräknad efter 2 kronor 50 öre per kvadratmeter mark jämte ett belopp av 130 000 kronor för den skog som bör avverkas. Ifrågavarande område har frigjorts för bostadsbebyggelse som en följd av den av 1955 års riksdag beslutade förbandsomflyttningen (I 8-kedjan).

Utskottet. Under erinran om att det till försäljning föreslagna området frigjorts för bostadsbebyggelse som en följd av den av 1955 års riksdag beslutade omflyttningen av Upplands regemente m. fl. förband tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det i propositionen nr 140 till 1958 års förra riksdag under punkten 7 angivna markområdet om cirka 368 000 m² må försäljas till Uppsala stad för en köpeskilling av 1 050 000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Stockholm den 8 juli 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Ohlon, Gustaf Andersson, Ivar Johansson, Einar Persson, Birger Andersson, Thun, Påls-son, Holmqvist, Rikard Svensson, Söderberg, Ragnar Bergh, Aastrup och Jacobsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Petterson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Rubbestad, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, fröken Elmén, fröken Karlsson och herr Heckscher.

Reservation

vid punkten 7 (Försäljning av mark tillhörande Upplands signalregementes övningsfält) av herr *Ståhl*.